

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Eloffizetési ára
 Egész évre ..... 8 K
 Fél évre ..... 4 „
 Negyed évre ..... 2 „
 Egyes szám ára 20 fillér.

Felolós szerkesztő, lapfajlajdos és kiadó:

BALKÁNYI ERNŐ.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Hirdetések egyezség szerint.

A nyiltér soronkint 1 korona.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Szövetkezeteink gazdasági fontosságá.

I.

A mai gazdasági életnek egyik, mondhatjuk legfontosabb szerve a szövetkezet. Alig van olyan nyers- vagy iparcikk, melyet ennek kapcsán érvényesíteni nem lehetne. Kimondhatjuk tehát mindjárt, hogy nem áll és nem felel meg a valóságnak sem a kisgazdák, sem pedig a kisiparosoknak ama felkiáltása, hogy hiszen ugyis hiába dolgoznak, mert fáradságunk gyümölcsét egy sem látjuk és ha látunk is, akkor sem élvezhetjük.

Igaz, sok igazság rejlik e mondatokban, de én Istennel együtt vagyok emberek, miért alkottatott az emberi elme, hogy várjuk a sült galambot, míg a szánkba repül, hogy aztán lakmározzunk? Nem, mélyen tisztelt iparosaink és gazdáink, hanem hogy a felburjánzott sok ferde kinövésüket letörjük, nehézségeket s akadályokat elhárítsuk, leküzdjük, hogy aztán ujakat alkossunk és építsünk.

Nagy a munka, melyet a szövetkezeti eszme szöszölő, zászólóhordozó zászólóikra tüztek, amit is fennen lobogtatnak.

Tudják maguk is vállalatunknak nehéz és kényes voltát, de nem csüggednek, nem lankadnak munkában, lelkesedésben, kitartásban és lelkesítésben, hanem napról-napra jobban és erősebben hirdetik a szövetke-

zeti ige üdvös, fontos, gazdasági és társadalmi jelentőségét, horderejét.

Mi még csak a kezdet után vagyunk e téren s ugyiszólunk a szövetkezés még csak gyermekkorát éli. De amint látjuk ez eszmét szemünk előtt fejlődni, gyarapodni, kell, hogy meggyőződjünk annak életképességéről, üdvösségéről s nélkülözhetetlenségéről.

Nincs tisztelt polgárim olyan cikk, mit ennek révén érvényesíteni nem lehetne, nincs olyan seb, melyet ennek gyógyerejével fogva hegeszteni ne sikerülne.

Hogy a szövetkezeti eszme mit képes alkotni s eredményezni, ha annak nyomdokaiban járunk, azt bebizonyította Angolország és Németország, hol ezek már rég idők óta virágznak aosztják szerzesztét áldásaikat.

Ezen országokban már ugyiszólva a tetőpontját érte el a szövetkezeti eszme s nem is található sehol az a jagatás abban a körben, mely az eszmét magávéva tette s azt követte.

Alkottak szövetkezeti munkáslaképítésre, éllelmi és fogyasztási cikkek beszerzésére, nyerstermeket és a kisiparosok készítményeinek értékesítésére, bizonyos mező és ipari munkaeszközök beszerzésére, beraktározásra, továbbá a hitelszövetkezetek egész ráját.

A fenti szövetkezetek közül egynémely már nálunk is talajra talált. Különösen a fogyasztási szövetkezet. De sajnos ennek

ferde alapra való fektetése célt tévesztett, mert a helyett, hogy annak tagjait segítse, levezné azzal, hogy lehetővé tenné a fogyasztási cikkek olcsó beszerését, nem egyet közülök tönkre tesz s koldusbotra juttat. Hogy mik ennek a gyengéi és ferdeségei azt majd jövő alkalomkor fogjuk fejtegetni.

Sokkal fontosabb ennél a nyerstermek és ipari cikkek értékesítésére alakuló szövetkezet s inkább ennek jelentőségére akarjuk az arra hivatottakkal s érdekeltekkel a figyelmet felhívni.

Tudjuk, hogy vajmi kevés érdekeltek jutnak e sorok kezébe, sajnos, hogy így van, de azért a tollat le nem tesszük, hanem minik is felvesszük a harcot ennek érdekében s istápolásában s szerény tehetőségünkl igyekezzünk kimutatni a két szövetkezet u. m. a fogyasztási és értékesítési szövetkezet közt a különbséget, feltárjuk azoknak jó és rossz oldalát.

Hogy munkánknak lesz e csak egy kis parányi nyoma is a kis emberek hasznára s boldogságra s hogy a sikernek mily mértéke koronázza ezt, nem tudjuk.

Most csak annak a óhajunknak adunk kifejezést, hogy mindazok, kik velünk egyet értenek s eszménket ők is helyesnek vélik itt plántálni, álljanak velünk egy sorompóba, hogy erősebbek legyünk a küzdelemben s azok, akik a néppel magával érintkeznek előszóval is hintsek a magot, mely hiszem, nagy kalászzá fog nőni.

SZIGETI.

Prologus.

A „KULACSON TÁRSASÁG” murijához.

Fel, barátim! Talpra minden Poharat!
 Ez az élet különben csak Gondot ad!
 Egy életünk, egy halálunk, Rajta hát!
 Üssük le a szomorúság Csillagát!

Fel, barátim! Talpra minden Poharat
 Most az egyszer ne ismerjünk Irgalmat!
 Halál réá, minden bánat Fejére!
 Fojtsuk bele a pezsgő bor Gyöngyébe!

Fel barátim! Talpra minden Poharat!
 A szivnek a pezsgő bor csak Elvet ad!
 Szerelem és barátság csak Ott lehet,
 Hol a bor hevít fel a Kebleket!

Fel, barátim! Talpra minden Poharat!

Te is, pájtás, ne kiméld a Torkodat!
 „El a magyar, áll Buda még!”
 Rajta hát!
 Rajta, fiuk, a ki velünk Jó barát!

Fel, barátim! Talpra minden Poharat!
 Ez az élet különben csak Gondot ad!
 Egy életünk, egy halálunk, Rajta hát!
 Rajta, fiuk, aki velünk Jó barát!

JANUÁR.

Ujkori filozofia.

Közéletünk és klerusunk egyik kiválósága, aki erős vonatkozásban áll a kobányai plébániával, a miel előkelő körben tartott ünnepi beszédet. Az ünnepi beszédhez egy tözde-tanácsos leányának az esküvője adta meg az apropót. A hallgatóság felekezeti különbség nélkül feszült figyelemmel hallgatta az érdekes vallás-erkölcsi fejtegetéseket. A főtisztelőndó ur azt az evangéliumi tételt magyarázta, hogy „az utolsók lesznek az elsők.”

— Ez, — mondotta — a szegény emberek

költészetének örök témája. Ennél szebb ábrándot földi ember nem ültethet az érző, vágyakozó reménykedő lélekbe.

Sok szép érdekes dolgot mondott el ennek az evangéliumi tételnek a kapcsán. Aztán mintha érezte volna, hogy olyan körben beszél, ahol az utolsó ember is legalább háziur, egy kis maliciát vegyített a beszéd végébe.

— Önök — mondotta — vagyonilag nem tartoznak az utolsók közé. Könnyen megnyugodhatnak tehát abban, hogy a tulvilágon nem lesznek az elsők. Ez ha mást nem, egy kis változottságot ígér, s önök, ha jól tudom — honny soit, pui mal y pense szeretik a változottságot életben, itálban s talán a sziv gerjedelmeiben is.

A beszédnek ezt a részét helyeslő mosolygással fogadták. Néhányan megjegyzéseket is tettek. Szeptikus hangok hallatszottak. Egyik bankár feszletlenül kijelentette:

— Bánom is én, ha a másvilágon nem jár a feleségem minden évben Marienbádra.

— Bah — mondotta egy másik, — a meynorszagban nem fogok páholyt bérelni az Operában. Ugyis analmas a reperitőr.

Szóval elméskedtek az evangéliumi tétel fölött. Hiszen a tulvilágról van csak szó. Csak ott lesznek az utolsók az elsők.

— Párdon, — mondotta egy nagyírú bankigazgató, — ez itt a földön is megtörténik. Tudok egy esetet...

— Ön tud egy esetet? — kérdezték többen.

— Igen, egy esetet, a saját esetemet.

Részeg utonállók.

Ez esetben nem fizikai személy az, ki e témát tollunk hegyére adta, hanem egy celtetlen tárgy. Ugyanis tudvalevő dolog, hogy utcáink végén ott diszeleg valami ferde faoszlop, melyen egy rozsdá marta pléb-tábla volna hivatva hirdetni: »Alsórendva mezőváros». Kell, hogy minden jóízű ember figyelmét magukra vonják, sőt melán megdortánkozassák. Minthogy ezeknek tovább maradása már tarthatatlanná vált, vagyunk bátrak szerény nézeteinket megtenni s ezen részeg utonállók menesztését kérlelni.

Először is kérdezzük a t. községi előjáróságot, mire jők ezek a régi, ütött-kopott pléb-táblák, mert a mit hirdetnek az elévült dolog. Tudvalevő ugyan, hogy az elvagy Magyarországon a törvény rendelkezése folytán „mezőváros” nincs, ellenben van nagyközség. Érvényét veszítette tehát, hogy e szó „mezőváros”. Kell tehát, hogy a régi táblákat újjalak cseréljük fel a valóságnak megfelelő szöveggel lássuk el. Azután ha már e táblákat helyettesítjük, kell, hogy azokat a részeg, mindenfelé dülő faoszlopokat is megfelelőkkel pótoljuk.

Mindezek között pedig a legmámorosabb a vasuti utcai, mely biztos különben a leglátogatottabb. Tudjuk mely forrásból, hogy bármely idegen, ki hozzánk vetődik első tekintete e részeg faoszlopra tapad és erről alkotja meg véleményét „nagyközségünk”-ről — tehát nem mezőváros — és annak előjáróságáról. Most pedig elég lesz ebből ennyi, mert van ám még nagyon sok ilyen dolog, melyre később fogjuk felhívni „nagyközségünk” atyáinak figyelmét.

Kérjük tehát ezeknek elintézését. Egyben pedig kijelentjük, amennyiben e szavaink pusztába kiáltók lennének, egy tudni fogjuk költésességünket.

— Halljuk, haljuk!
— Én magam, Iolytát az igazgató, — azért lettem az első a banknál, mert utolsó voltam. Csakis azért...
— Hogy csinálta azt?
— A bankigazgató megerősítette orrán az aranykereti cvikkert, s engedelmessédt a közkíváncsiságnak. — A követőző mondata el.

— Mint voltam kerültem a bankhoz fizényelő éves koromban. Nem voltam se finanszi, s nem volt semmi protekció. A bizonyítványaim is nagyon közepesek voltak. A protekció a banknál száz és százele alakban érvényesül. Némelyiknél például élek, ha nagybátyát gazdag embernek tartják, mások könnyű karriert csinálnak, ha csinos nőstervük van. Nekem ebből sem jutott semmi. Meglehető desperátusan állottam a számlára alám. Szűdően magának tetszett a közepe is s mégis könnyen kusztam a tetőre. Ismételen, első lettem, mert utolsó voltam.

— Nem értjük, — mondták többen türelmetlenül.
— Pedig oly egyszerű volt az egész. Főnökünk, elődöm, kitűnő ember volt, nagy szakavatottsággal, de gyöngé elöltehetségek. Mindig annak adott igazat, aki utóljára beszélt vele. Valahányszor arról volt szó, hogy valamit referáljunk neki, mindig én jutottam hozzá utolsónak. A legutolsónak. Emnéfogva mindig nekem adott igazat. Beszélhettek a többiek okosan, szakzszerűen, zsenialisan, én kerültem utolsónak elébe s csak

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Ugy hiszem az alsórendvai főbörénység nem fogja meggátolni, ha Lendvái egy vállalkozó egy tüzifa raktárt fog létesíteni, mert a főbörénység, dacára, hogy faraktárt tart — fa nélkül, tehát fából vaskarikát — tüzifát csak nagy ritkán, akkor is protekcióval lehet kapni, s azt a fá, ami a mit a közönségnek megvétele bocsájt, a leg-silányabb minőségű, no mert hat a csé esdségé az elsőség, tehát a fának a java is, nem pedig a közönségé.

Sajnálattal látok el bennünket ezen körülmény annál is inkább, mert Alsórendva körül van véve erődségek, melyek azonban az igen tisztelt főbörénységnek van bérletben, ki is az Alsórendvai lakosságról atyailag gondoskodik, annyiból, hogy fát nem adta, a fára való pénz megakarja takarítani a közönségnek. De mi igen szépen megköszönjük a t. főbörénység ezen szives jóakarát azzal a megjegyzéssel, hogy takaróskodjék mindenki saját magának.

Mindezekből pedig az következők, hogy itt helyben sokkal drágábban kell a fát megfizetni, mint az olyan vidéken, ahol egyáltalában erődség nincs. Ebből kifolyólag nagyon kívánatos lenne, ha valaki ezen szomorú állapotot sejtve, egy tüzifa raktárt létesítenne, konkurrenciát tartani nem kell, mert a főbörénységnek hónapok óta nincs eladó fája. **Egy tüzifa nélküli polgár.**

HIREK.

— **Kérelme.** Lapunk mult heti száma költözökés miatt elmaradt, de a t. olvasó közönség szives elnézését kéri a kiadóhivatal.

— **Adókövető bizottság.** 1905—1906 és 1907 évekre — a követőzők ép alakítottak meg: Elnök: Karabélyos Elek; elnökhelyettes: Hajos Mihály. A p. ú. miniszter által kinevezett rendes tagok: Belosztis János és Hoffman János; pótaggok: Füss Nándor és Csaplovics József. Az alsórendvai kinevezett rendes tagok: Tivadar Ferenc és Tuka Mihály; pótaggok: Toplak János és Gazdag János.

— **Gondatlan anya.** Végzetes szerencsétlenségnek volt okozója Gerencsér Anna dobronaki elment csak 2 éves Károly fiát hagyta otthon. — Ez aztán mikor észrevette, hogy a gúta az asztalon van azzal járszani kezdett, jött közben a ruhája meggyaladt s az egész gyermek összegett. — Hazatérő anyja már csak a holt gyermeket találta otthon.

— **Agonyütötte a fal.** Klár Józsefné zalavánzi lakos főlévi március 31-én a mint lakásának tüzifala azzal a hazát tartozta, a tüzifal kidől s a szerencsétlen asszonyt agyonzúta.

azt hitte el, amit én mondtam, azt az előterjesztés fogadta el, amit én tettem. Ez így tartott tíz esztendőig. El, aztán olyan pozícióba helyeztet, hogy kényelmesen kibúgottam, s elfoglaltam helyét. Vagyis: az utolsó lett az első, mint a főtisztelőndő ur olyan szépen mondata: — De hát a másivlagon? — kérdezte egy részvényes gyusosan.

— Az igazgató vállalt vont.
— Nem felek. Lehet, hogy mint utolsó kezdem, de meglátjuk, viszem valamire. A fódolog, hogy az embernek legyen egy kis prakszája az iyvesimben.

Szólt, s rágyújtott Uppmanjára. Ugy fujta föléle a füstöt, mintha maris összekötöttet keresne az odafélt irányadó körrökkel.

LUCIAN.

A sajtóhíba.

Széchenyiről jegyzik föl, hogy egyszer ebéd volt ott nála. Ott voltak Deák Ferenc, Pnlzsky s még többen. Döbrentei Gábor egy könyvvél a hóna alatt jelent meg, s átnyújtotta Széchenyinek! — Az első magyar könyv, amelyben nincs sajtóhíba.

Nagy csodálkozás támadt a kijelentésre. Deák Ferenc azonban kezébe veszi a könyvet s felolvassa a címlapot:

Shakespeare remekai. Döbrentey Gáspár fordítása szerint! (Az I betű kifejeződött.)

— **Szerencsétlenség.** Ambrus Vendel dobri józsalaki lakos 2 éves Juliska nevű kis leánya f. hó 2-án, mikor a házuk talján levő bekerített tókához kis játék korszólva elvitt zemi ment, ott megcsuszott s arccal a vízbe esett. Holttestét másnap reggel találta meg édes apja. A gondatlanság miatt a szülők ellen az elfárást megindították.

— **Halálözök.** Bezéredy Bezéredy Elek magánzó, 1848 49-iki honvéd főhadnagy folyó hó 3-án írthelen halál következtében elhunyt. Temetésé 4-én ment végbe nagy részvétel mellett.

— **Nagybőjti mulatság.** Lentiben az elmult farsangon a helybeli és vidéki helygőjtékönközi táncmulatság rendeztek. Mivel azonban a párfum illattal erősen összekevertek a foghagyasmag, a mulatság rosszul sikerült, pedig szörnyen akarta adni az előkelők a böles rendezőség, mivel a tisztos iparos osztály keresztény részéből senki meghívott nem kapott, a hoppon uaradt „hölgyek” erre rettetten boszút foraltak, gondoltak megszeret és nagyot s nagybőjtű idején ezt a meghívott „hölgyek” a „Lenti hölgyközönség” határozott parancsa folytán Lentiből egy nagyvendégőli termében 1905. évi március 29-én zárkított táncmulatság rendeztetik. ... Jó cigányról és sok táncosról gondoskodva lesz” Ennek a drágáltság „hölgyközönség” kihívó fölépéséből, melyel halál taposások a keresztény nép vállalás érületét, félre ismerhetetlenül kiárad a foghagyasmag, mert azok, hogy valaki hölgytelér nagybőjtű, a bünbánat idején mindénáron táncolni akarjon, sőt „határozott” parancsot adjon ki a mulatásra, igazán keleti pókhédség kell. Nagybőjti hölgytárlorál algha lenem mondana az az igen tisztelt „hölgy” aki Esterházy Miklós herceg kenyerét eszi, ha fömeltősgy urasszonya tudomást szerzett böjti mulatságról. Lentiből kiválgatót „hölgyközönség” ezuttal alább állott kisse az agyarakal, mert most kaptak azok a jó táncosok is meghívott, akik az első befagott bálon mellőztettek, azok a megrendelt táncosok azonban — nagy hullözdezésére a határozottan parancsoltat hölgyeknek és dicséretére keresztény érületöknek — nem jelentek meg. „Jávbán árultak a petrezselmet a drága „hölgyek” mikor éjfék táján előröntötták a kelneri szerepet vivő zsidó mászáros legényt, fölverték álmukból egy szabó és egy bábos legényt s olyan hetedik országba szóló mulatságot cselekedtek meg az előkelő Lenti hölgyközönséggel, hogy a táncterem padlójá meg most is porzik, a lenetek még sokáig jóízűt kacagnak rajtuk. BEKÜLDETETT.

— **A Magyar Hírlap újítása.** Érdemes hírt közölnék velünk a fővárosban. A Magyar Hírlap 15 éves fennállásának jubileumát azzal ünnepli, hogy f. hó 17-étől kezdve független politikai irányánnyal reggelt helyett este jelenik meg a fővárosban s reggelre odaér minden vidéki város vagy helységbe. Egyuttal a világlopok mintájára egy speciálitást is létesít, mely abból áll, hogy minden érdekes eseményt fényképfelvételekben ad közre. Mutatványszámot egy hétig ingyen küld bárnak.

— **A vármegyezházról.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága folyó évi április hó 17-én délelőtt 10 órakor a vármegyezház gyűléstermében rendkívüli gyűlést tart.

— **Mértékeltetésű hivatalok hatásköre.** A vármegye területén működő zsalagerségi és nagykantizási mértékeltetésű hivatalok működési területét a sulyok és mérlegtek helyettesítő nézve a vármegye törvényhatósági bizottsága követőzőkben állapította meg: a zsalagerségi mértékeltetésű hivatal hatásköre kiterjed Zsalagerszeg r. t. város, a zsalagerségi, novai, alsórendvai, zsalazentóti, sümei és topolcái járási területeire, a nagykantizási Nagykantizsa r. t. város, a nagykantizási, keszthelyi, pacsai, letenyei, csaktörnyasi, s perlaki járási területeire. A beosztás azonban nem akadályoz senkit abban, hogy sulyát és mérleget bárhol helytesítessen.

— **Bérmálás.** Dr. István Vilmos szombat-helyi megyés püspök bérmákorára meg. Zalában a követőző plébániák híveinek fogja a bérmálás szentségét kizostian: Zsalagerszeg, Haslódgy, Zsalazentógy, Salomvár, Alsóbadog, Boncodföld, Nagygyengyel, Zalatórnok, Mitlejegy-házzseg, Nova, Páka, Lenti, Szűcsiszeg, Kerkászentmiklós, Felsőszékeny, Letenye, Tótszentmarion, Szepetnek, Bánokszentgyörgy, Pusztamagyarod és Sőjtör. A bérmálás sorrendje és ideje még nincs megállapítva.

Hirdetmény.

VÖLGYIFALU község képviselőtestületének f. hó 18-án II. jk. 1905. sz. a. hozott határozata folytán ezennel közhírré tétetik, hogy az ujonnan építendő iskola építése, f. évi ápril 17-én, d. e. 9 órakor a község bíróságánál tartandó nyilvános árlejtésen kiadatik.

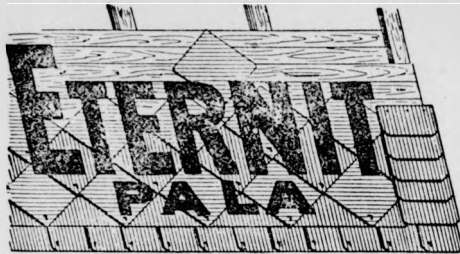
A tervezet és a költségvetés a körjegyzői irodában, a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Alsólendván, 1905. márc. 26.

Hadrovics Elek körjegyző.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK HATSCHÉK LAJOS
BUDAPEST-VI., ANDRÁSSY-ÚT 33.

SZŐLŐVESSZŐ

A világhírű

DELAWARE

adja a legjobb bort!

Oltani, permetezni nem kell!

A filokserának ellenáll!

Leírását ingyen küldöm meg bárkinek.

Nagymennyiségű Delaware-vevő és

!! szőlőoltvány-eladás !!

Cím:

Szigyártó Nagy Mihály,

Felső-Szeged.

Lugasvevők 20 drb, két óriással csak 10 kor.

Keil-lakk

legkifinóbb mázoló-szer pulva padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára

Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 45 kr.

Keil-féle arany-fénymáz képereteknek 20 kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Arnstein Benő (Graner Testvérek utóda) cégnél Alsólendván.

12-3

Belépési felhívás !

az Alsó-Lendva Vidéki Takarékpénztár Részvény-Társaság
gyűjtő és előlegezési osztály VIII. évtársulatába.

Van szerencsénk a t. Czim tudomására hozni, hogy a gyűjtő- és előlegezési osztályunk VIII. csoportját 1905. május hó 3-án nyitjuk meg.

Bárki tetszés szerinti számban jegyezhet üzletrészeket. Minden üzletrész után hetenkint 1 korona fizetendő. A négy év letelte után az évtársulat feloszlik és a társaság a leszámolási összeget 14 napon belül fizeti ki, amidőn is a könyvecske visszaszolgáltatandó.

Vidéki tagok 4 hétig késedelmi kamat alól felmentetnek.

A takarékpénztár a befizetett összegek után 4% kamatot fizet. Ezen kamat után járó 10% kamatadó az intézet viseli.

Minden egyes részjegy, azaz heti egy korona befizetés után kölcsönképen összesen 200 koronát kitevő előlegre tarthat igényt.

A kölcsön-előlegek után a kamat 6¹/₂%, mely hetenként a befizetéssel együtt szedetik be olykép, hogy minden 100 korona kölcsön után hetenként 13 fillér kamat fizetendő.

Az esetben, ha a t. Czim részt vesz ezen csoportban, tisztelettel felkérjük, hogy velünk tudatni sziveskedjék, hogy hány részletet jegyezhetünk elő b. nevére.

Teljes tisztelettel

Alsó-Lendva-Vidéki Takarékpénztár.